

REPUBLIKA HRVATSKA
PREDSJEDNIK

KLASA: 020-01/26-02/02
URBROJ: 71-10-01-26-1
Zagreb, 18. kolovoza 2026.

Predsjedniku Hrvatskoga sabora

PREDMET: Zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskoga sabora

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskoga sabora,

temeljem odredbe članka 79. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske, podnosim

Zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskoga sabora

sa sljedećim dnevnim redom:

1. Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje odmah započeti postupak trajne sanacije odlagališta opasnog otpada u Gospiću te kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje osigurati stalni nadzor i kontrolu razine onečišćenja podzemnih voda i drugih promjena u okolišu povezanih s nepropisnim odlaganjem otpada kako bi se osiguralo zdravlje ljudi i spriječila trajna šteta za ljude i okoliš. Vlada Republike Hrvatske dalje se obvezuje izvijestiti Hrvatski sabor u roku od petnaest (15) dana od donošenja ovog Zaključka o poduzetim mjerama te dobivenim nalazima razine onečišćenja podzemnih voda i drugih promjena u okolišu. Vlada Republike Hrvatske dalje se obvezuje podnositi Hrvatskom saboru izvješće na ovu temu svakih trideset (30) dana.

2. Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje u roku od tri (3) dana primiti predstavnike građana i građanskih inicijativa, detaljno ih izvijestiti o stanju i planiranim mjerama te im dati sve druge informacije vezane uz odlagalište opasnog otpada u Gospiću. Također, Vlada Republike Hrvatske obvezuje se kontinuirano obavještavati javnost o svim relevantnim podacima vezanim uz odlagalište opasnog otpada u Gospiću.

3. Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje odmah, a najduže u roku od petnaest (15) dana, imenovati glavnog državnog inspektora Državnog inspektorata.

4. Zaključak kojim se Državni inspektorat obvezuje odmah započeti nadzor i kontrolu nad svim odlagalištima otpada u Republici Hrvatskoj za koja postoje opravdane sumnje da sadrže opasan otpad ili otpad odlagan na nezakonit način te se obvezuje podnijeti izvješće Hrvatskom saboru o rezultatu nadzora u roku tri (3) mjeseca.

Obrazloženje

Stanovnici Gospića i Ličko-senjske županije zabrinuti su zbog opasnosti za zdravlje ljudi i štete za okoliš koju uzrokuje opasni otpad nezakonito odložen na području tog grada. Usprkos upozorenjima samih građana i udruga, opasni otpad godinama je dovožen i nezakonito odlagan u Gospiću. Državne institucije propustile su reagirati na ispravan način jer nisu spriječile dovoženje opasnog otpada, a nakon što je utvrđena opasnost za zdravlje ljudi i okoliš, nisu ništa poduzele da saniraju učinjenu štetu.

Prema nalazu vještaka zaštite okoliša s Geotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za lokaciju industrijskog kompleksa Gospić, Bilajska 50, iz provedenih istraživanja, rezultata kemijskih analiza, hidrogeološke karakteristike lokacije te dodatno provedenih analiza PFAS spojeva, može se zaključiti da je na toj lokaciji utvrđen lokalni utjecaj na kvalitetu podzemnih voda. Dobiveni rezultati ukazuju da to odlagalište predstavlja vrlo vjerojatan izvor migracije PFAS spojeva u podzemni vodonosnik, odnosno da je nastupila migracija PFAS spojeva u podzemne vode. Vještačenjem je, dakle, utvrđeno da ilegalno odlaganje otpada na toj lokaciji uzrokuje stvarni lokalni utjecaj na podzemne vode.

Zbog ilegalnog odlaganja opasnog otpada na spomenutoj lokaciji, pokrenute su istražne radnje koje bi trebale utvrditi odgovornost svih koji su sudjelovali u tome. Neovisno o istrazi i očekivanom kažnjavanju odgovornih, nužno je odmah, bez odlaganja, pristupiti sanaciji odlagališta opasnog otpada kako bi se spriječilo daljnje zagađivanje podzemnih voda i okoliša. Već se sada opravdano može tvrditi da štetan utjecaj ilegalnog opasnog otpada na podzemne vode i okoliš šteti i zdravlju ljudi u Gospiću i Ličko-senjskoj županiji, a svako odgađanje sanacije može uzrokovati dodatna, još veća zagađenja podzemnih voda i okoliša, a samim time još veću opasnost za zdravlje ljudi.

S obzirom na svojstva PFAS spojeva koji su već sada prisutni u podzemnim vodama, učinjena je trajna šteta za okoliš i zdravlje ljudi. Stoga je nužno po hitnom postupku zaustaviti širenje štete te sanirati postojeću. Dosadašnje aktivnosti Vlade Republike Hrvatske, odnosno resornog Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nisu bile ni pravovremene ni adekvatne s obzirom na ozbiljnost situacije. Nakon spomenutog dodatnog nalaza vještaka zaštite okoliša za očekivati je bilo da će Vlada Republike Hrvatske prepoznati ozbiljnost problema te hitno poduzeti mjere sanacije. Umjesto toga, Vlada Republike Hrvatske i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković zanemarili su nalaze stručnjaka i relativizirali štetu nanесenu ljudima i okolišu.

Iz javnih nastupa dužnosnika Vlade Republike Hrvatske može se zaključiti da neće poduzeti niti jednu hitnu mjeru već će nastaviti provoditi Plan gospodarenja otpadom koji uključuje i sanaciju nezakonitog odlagališta otpada u Gospiću. Provođenje tog Plana, međutim, ne može pravovremeno spriječiti nastavak štete niti može već sada zaštititi ljude u Gospiću od štetnog utjecaja ilegalnog odlagališta opasnog otpada.

Sjednica saborskog Odbora za zaštitu okoliša i prirode, zakazana za ponedjeljak, 17. kolovoza 2026., bila je prilika da se građanima Gospića, Ličko-senjske županije i Republike Hrvatske daju jasni odgovori na sva pitanja vezana uz ilegalno odlaganje opasnog otpada te da se kroz daljnju saborsku proceduru, temeljem zaključaka Odbora, obveže Vladu Republike Hrvatske i sve nadležne državne institucije da poduzmu nužne mjere za hitnu sanaciju i spriječe daljnje zagađivanje okoliša i ugrožavanje zdravlja ljudi. No, sjednica Odbora prekinuta je i nije učinjeno ništa što bi doprinijelo hitnoj sanaciji odlagališta opasnog otpada.

Imajući to sve u vidu, držim nužnim sazivanje izvanredne sjednice Hrvatskog sabora na kojoj će se raspraviti sve okolnosti i mogućnosti što hitnijeg početka sanacije nezakonitog odlagališta opasnog otpada u Gospiću. Svojim zaključcima Hrvatski sabor mora obvezati Vladu Republike Hrvatske na postupanje da bi se spriječila dodatna šteta za zdravlje ljudi i okoliš te zaustavila opasnost od trajne devastacije podzemnih voda i prirode u Ličko-senjskoj županiji.

Kako bi se spriječile nove nepravilnosti i nezakonito odlaganje otpada, smatram da je potrebno imenovati i novog glavnog državnog inspektora. Vlada Republike Hrvatske razriješila je glavnog državnog inspektora Državnog inspektorata dr.sc. Andriju Mikulića još na sjednici održanoj 27. studenoga 2025. i do danas nije imenovala novog glavnog državnog inspektora.

Iako Državni inspektorat nema glavnog državnog inspektora već više od osam mjeseci, predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković javno je rekao kako će novog glavnog državnog inspektora Vlada Republike Hrvatske imenovati „kada procijenimo da je to potrebno“. Iz njegovih riječi proizlazi da Hrvatskoj nije potreban glavni državni inspektor i da će Državni inspektorat i nadalje djelovati bez čelnog čovjeka što je neprihvatljivo, pogotovo u nastaloj situaciji u kojoj bi upravo glavni državni inspektor morao osigurati zakonito, učinkovito i jedinstveno postupanje svih inspekcija u državi te odlučiti koji su prioriteti inspeksijskog nadzora.

Budući da svjedočimo otkrivanju većeg broja sumnjivih i nezakonitih odlagališta opasnog otpada u Republici Hrvatskoj, a da Državni inspektorat prethodno nije djelovao kako bi to spriječio, štoviše, bivši glavni državni inspektor dr. sc. Andrija Mikulić bio je uhićen zbog sumnji na korupciju vezanu uz nezakonito odlaganje otpada, nužno je odmah imenovati glavnog državnog inspektora koji će promijeniti dosadašnju praksu i osigurati zakonito, učinkovito i jedinstveno postupanje svih inspekcija u državi.

Promjena dosadašnje prakse treba značiti da će Državni inspektorat pravovremenim postupanjima i kontrolama ne samo spriječiti ponavljanje slučaja iz Gospića, već i provesti nadzor svih postojećih odlagališta otpada kako bi utvrdio moguće nepravilnosti i kršenje zakona te o istima izvijestiti nadležne institucije, ali i Hrvatski sabor.

Podsjećam kako je člankom 81. Ustava Republike Hrvatske određeno da Hrvatski sabor nadzire rad Vlade Republike Hrvatske i drugih nositelja javnih dužnosti odgovornih Hrvatskom saboru. Od saborskih zastupnica i zastupnika očekujem da krajnje odgovorno razmotre i rasprave predložene zaključke budući da je riječ o zdravlju hrvatskih ljudi, o zaštiti prirode kojom se ponosimo i, u konačnici, o budućnosti jednog od najljepših hrvatskih krajeva.

